Autor: Agnieszka Wanat
Výstavní soubor: 1. ročník
Vedoucí: MgA. Arkadiusz Gola
Rok: 2025/2026

STÁLE JSOU TADY. PROZATÍM.

Goranci jsou slovanská muslimská etnická menšina obývající Šar planinu – na trojmezí Kosova, Albánie a Severní Makedonie. Před druhou světovou válkou jejich populace přesahovala 50 000 lidí. Do roku 2018 jich v Kosově zůstalo méně než 10 000. Žijí v 18 vesnicích v Kosově, 10 v Albánii a 4 v Severní Makedonii.

Každý rok na začátku května se vystěhovalci vracejí. Celou noc hoří ohně. Hlavní cesty naplňují tradiční tance zvané „Oro“. Ženy se procházejí v ručně vyráběných krojích, které – pro ty, kteří je umějí číst – signalizují, zda jsou vdané, či nikoli. Třídenní svatební tradice, příliš nákladná a složitá na to, aby se udržela v plném rozsahu, se tu a tam stále ještě dostává ke slovu. Shromáždění zvané „vlashka“ shromažďuje několik set lidí na horské mýtině za doprovodu hudby, tance a cukrové vaty.

OTÁZKA ZNÍ, JAK DLOUHO TO VYDRŽÍ?